

شناسایی و معرفی یک رقم سیب پارتنوکارپ در استان فارس

کرمی، محمدجواد

مرکز تحقیقات کشاورزی فارس

تکامل معمولی میوه زمانی آغاز می‌گردد که یک یا چند سلول تخم در تخمدان گل بوسیله هسته زایشی دانه گرده تلقیح شوند. هر چند در بعضی از گیاهان، میوه بدون انجام عمل تلقیح تکامل می‌یابد. پدیده‌ای که به عنوان پارتنوکارپی شناخته می‌شود. میوه‌های پارتنوکارپ، علاوه بر مطلوبیت اقتصادی و زیاد بودن طول عمر انباری، دارای مزایای دیگری بشمار ذیل می‌باشند. ۱- نو بودن میوه: مخصوصاً برای میوه‌هایی از قبیل سیب، کیلاس، بادمجان، فلفل، توت‌فرنگی، خربزه و هندوانه. ۲- بهبود یافتن طعم میوه بدلیل اینکه میوه‌های پیدانه اغلب دارای مقدار مواد جامد محلول بیشتری نسبت به میوه‌های دانه‌دار می‌باشند. ۳- قابلیت اعتماد بیشتر برای تولید میوه در شرایط متفاوت اقلیمی بدلیل حذف گرده افشانی به عنوان یک فاکتور در تشکیل میوه. ۴- افزایش سودمندی صنایع تبدیلی میوه. الف) زیرا دوره برداشت طولانی‌تر میوه‌های پارتنوکارپ موجب می‌شود که وسایل مورد استفاده در صنایع تبدیلی با کارایی بیشتری مورد استفاده قرار بگیرند. ب) حذف مرحله جدا کردن بذر از میوه موجب کاهش هزینه یا افزایش ارزش محصول می‌شود. فعالیت‌های تحقیقاتی زیادی برای دستیابی به ارقام پارتنوکارپ با استفاده از هورمونهای گیاهی. دورگگیری، سلکسیون و یا روشهای دیگر به نژادی در حال انجام است. در سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ ارقام سیب استان فارس شناسایی شدند. در حین این مطالعات یک رقم سیب پارتنوکارپ به نام شیخی شناسایی و خصوصیات مرفولوژیکی درخت و صفات کمی و کیفی میوه این رقم در مراحل مختلف رشد از قبیل دوره قبل از گلدهی، دوره گلدهی. دوره تشکیل میوه، زمان رسیدن میوه و دوره خواب درخت ثبت شد. اندازه میوه متوسط و به اندازه سیب

«گلدن دلپشتر» می باشد. متوسط وزن میوه ۹۰ گرم، شکل میوه تخم مرغی. رنگ زمینه کرم تا سفید و رنگ رویی میوه قرمز است. بدلیل اهمیت اقتصادی ارقام پارتنوکارپ و نقش آن در برنامه های به نژادی و به زراعی پرورش سیب در کشور در این مقاله خصوصیات مرفولوژیکی درخت و صفات کمی و کیفی میوه این رقم تشریح می گردد.